

24.1.2014

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Meritullinkatu 10
PL 29
00023 Valtioneuvosto

Viite: Lausuntopyyntö: Audionomikoulutuksen kehittäminen –työryhmän raportti 07.01.2014
Diaarinumero: OKM/37/040/201 3
Asiakirjan tunnus: 226840

Suomen erikoislääkäriyhdistys (SELY) on saanut lausuntopyynnön audionomikoulutuksen kehittäminen –työryhmän raportista. SELYN toimesta lausuntopyyntö on jo ohjattu Korva-, nenä- ja kurkkutaudit – pää- ja kaulan kirurgia ry:lle, joka kiittää mahdollisuudesta antaa oheinen lausunto.

Ystävällisin terveisin

Reidar Grénman
Korva-, nenä- ja kurkkutaudit – pää- ja kaulan kirurgia ry, puheenjohtaja

Professori, ylilääkäri
Turun yliopistollinen keskussairaala / Turun yliopisto
Toimialue 6A / Korvaklinikka
PL 52
20521 Turku

Kuulonhuollon keskiössä-muistion aihe on erittäin ajankohtainen ja tärkeä. Ikärakenteen muuttumisen seurauksena huonokuuloisuus lisääntyy merkittävästi ja nykyisessä kommunikaatioyhteiskunnassa kuulon merkitys on korostunut. Koko maan alueella sairaaloissa ollaan tilanteessa, jossa nykyisen koulutusjärjestelmän määrällinen riittämättömyys on tullut selväksi.

Raportissa on havaittavissa huomattava kontrasti ”Audionomikoulutustarjonta ammattikorkeakoulussa”-kappaleen ideaalin ja kappaleen 4 Työelämäpalautteen välillä. Valitettavasti nykyinen koulutusjärjestelmä ei optimaalisesti tue luonnontieteellisen ajattelun kehittymistä ja sen soveltamista käytäntöön, tämä on selvästi nähtävissä sekä audionomien että muiden kuuloalan ammattilaisten palautteissa. EQF-pisteiden käyttäminen osoittamaan koulutuksen tasoa on harhaanjohtava. Erikoistumiskouluttamalla musiikin tohtoreita audionomeiksi saataisiin tason 8 audionomeja, mutta paranisiko laatu? Ammattikorkeakoulujen lisääntyvä autonomia ja tiukentuva talous eivät ole omiaan herättämään toiveita tilanteen merkittävästä luontaisesta korjaantumisesta.

”Viranomaisvalvonnan ja -ohjauksen tavoitteena on potilasturvallisuuden ja terveydenhuollon laadun edistäminen.” Audionomien ottamista terveydenhuollon ammattihenkilöiden luetteloon voidaan hyvin perustella tällä. Lausuntojen ja etuuksien oikeudenmukainen päättäminen edellyttää laadukasta audionomityötä ja nimikkeen käyttöönotto varmistaisi, että alalla toimivat ovat saaneet asianmukaisen koulutuksen. Monen ammattiryhmän nuhteeton toiminta ja siten vähäinen valvonnan tarve eivät mitenkään poista tätä viranomaisrekisterin laadun edistämiseen liittyvää tehtävää.

Audionomikoulutuksen muuttaminen alalle suoraan suuntautuvaksi täyttää hyvin hallitusohjelman työurien pidentämiseen tähtäävän tavoitteen. Kelpoisuusvaatimusten väljentäminen asiakkaan turvallisuutta ja palvelujen laatua vaarantamatta on sen sijaan jo vaikeampi tehtävä, jota tässä yhteydessä ei voi pitää perusteltuna.

Työryhmän esitys kolmivaiheisesta kehittämisestä sisältää ongelmia. 30 opintopisteen suuntautuminen sairaanhoitajan ammattikorkeakouluopinnoissa on määrällisesti riittämätön audionomin työnkuvaa ajatellen ja koulutuksesta merkittävä osa olisi edelleen käytännön työelämän kannalta tarpeetonta ainesta. Erikoistumiskoulutuksen integroiminen suoraan tämän koulutuksen jatkoksi ja tällä saatava esim. 120 opintopisteen koulutus (30+90) mahdollistaisi jo merkittävästi paremman tieto- ja taitotason kehittymisen. Olennaista kuitenkin on, että koulutukseen pyritään saamaan luonnontieteellisesti ja teknisesti suuntautuneita opiskelijoita. Suuntautuminen alalle jo opintojen alusta alkaen seuloo ja kehittää juuri näitä vahvuuksia. Ylemmän korkeakoulututkinnon merkitys käytännön työelämän ongelmien ratkaisussa jäänee marginaaliseksi.

Työelämän edustajat, Kerttu Huttunen (Suomen audiologian yhdistys) ja Tiina Kunttonen (Audionomiyhdistys), ovat jättäneet eriävän mielipiteensä. Vastaehdotuksena tehty itsenäinen audionomikoulutus ammattikorkeakoulussa on varteenotettava vaihtoehto. Suhteellisen pienestä vuosittaisesta opiskelijamäärästä huolimatta tällaisen avainasemassa olevan ammattikunnan kouluttamiseen tulee olla mahdollisuuksia, mikäli kansalaisten terveyspalveluiden saatavuudesta ja laadusta halutaan pitää kiinni.

Tavoitteena tulee olla laadukas ja säännöllinen koulutus nykyisen hätäapukoulutuksen sijasta.

Turussa 24.1.2013

Reidar Grénman

Korva-, nenä- ja kurkkutaudit – pään ja kaulan kirurgia ry, puheenjohtaja

Professori, ylilääkäri

Turun yliopistollinen keskussairaala / Turun yliopisto

Toimialue 6A / Korvaklinikka

PL 52

20521 Turku